

Dr. BOHN Péter emlékére

1998. szeptember 7-én, hétfőn kaptuk a döbbenetes hírt, hogy 4-én, pénteken váratlanul elhunyt dr. BOHN Péter geológus a földtudományok kandidátusa, a Magyar Állami Földtani Intézet nyugalmazott tudományos tanácsadója.

Közel négy évtizedes szakmai pályafutása tanulmánya azon tehetséges szakembereknek, akik hamar önálló feladathoz jutva, fiatalon vezetői beosztásba kerülnek, majd vezetői karrierjük végeztével "csak" tudományos munkájuknak élve végzik szakmai tevékenységüket. Eközben megtapasztalhatta a hivatali beosztásnak szóló, meghatározott ideig kitarító, gyors barátokat, és az igazi szakmai barátságokat is. Ő azonban mindvégig másoknak segíteni kész kolléga és barát maradt. Feltétel nélkül szerette azt a szakmai közösséget, ahová fiatal kutatóként belépett, s melyhez egész életében hű maradt. Mindig, így a Központi Földtani Hivatal munkatársaként is a Magyar Állami Földtani Intézet nagy családjához tartozónak tekintette magát, amelytől oly sokat kapott, s amelyért oly sokat tett.

1937. szeptember 14-én Budapesten született, ahol iskolái befejeztével 1956-ban érettségizett a Vörösmarty Mihály Általános Gimnáziumban. Még abban az évben sikeresen felvételizett az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Természettudományi Karán, s megkezdhette geológia tanulmányait VADÁSZ Elemér professzor tanítványaként. Professzorával, aki az Országos Természetvédelmi Tanács első elnöke is volt, kialakult hagyományos tanár-diák viszonyon túlmutató személyes kapcsolata korán meghatározta későbbi szakmai pályafutását is. VADÁSZ Elemér hatására került először közel a tudományos, szervezett környezet- és természetvédelemhez, tőle szerezte ezirányú alapvető ismereteit.

1962-ben az egyetem elvégzése és a geológusi diploma megszerzése után a Földtani Intézetben helyezkedett el, ahol a Bakony hegység földtani térképezésén kezdett dolgozni, és az oligo-miocén képződmények átfogó feldolgozásával is foglalkozott.

1964-ben kinevezték az Intézet tudományos titkárává. 1965-től a Távlati Kutatási Csoportot vezette, majd az Adattári Osztály és a Perspektivikus Kutatási Osztály vezetői teendőit látta el. Feladatai itt a tudományos és a gyakorlati élet széles skálájára kiterjedtek. Ekkor kezdett hozzá a magyarországi mélyfúrások alapadatait tartalmazó, évente megjelenő kötet-sorozat összeállításához. Évtizedeken át fogta össze ezt a munkát, melyet egyik legfontosabb eredményének tartott. Hivatali beosztásából következően, de szakmai érdeklődésétől vezéreltetve is részt vesz az akkor induló két nagy földtani természetvédelmi objektum,

a tatai Kálvária-domb és a sümegi Mogyorós-domb létesítésében. Éveken át egyik beruházója és kialakítója volt e létesítményeknek.

1967-ben fogott hozzá a Keszthelyi-hegység részletes földtani kutatásához, mely munka a térképezési reambuláción túl, egyéb sokoldalú földtani feldolgozásra is kiterjedt. Az 1977-ben záródó munka a klasszikus geológiai feldolgozás mellett a közeljövő alkalmazott földtani kívánalmainak előfutáraként széleskörű gazdaságföldtani, környezetföldtani és földtani természetvédelmi feldolgozást is tartalmazott. 1977-ben "A Keszthelyi-hegység komplex földtani kutatása" címmel elkészítette és sikeresen megvédte a munkájának eredményeit összefoglaló kandidátusi értekezését, s ennek eredményeként megkapta a földtudományok kandidátusa tudományos fokozatot. Ezt követően nem sokkal az Eötvös Loránd Tudományegyetem doktorrá fogadta.

1968 decemberében helyezték át a Központi Földtani Hivatalhoz, ahol a Kutatásgazdasági Osztály vezetőjeként a tudományos földtani alap kutatások és a mélyfúrásos nyersanyag-kutatások kivitelezését és ellenőrzését irányította.

1978-ban az Igazgatási és Kutatás-finanszírozási főosztály vezetőjévé nevezik ki, mely tiszténél fogva a geológiai szakigazgatási irányítást is ellátta.

1970-től feladatai közé tartozott a földtani természet- és környezetvédelem finanszírozása és szakigazgatási feladatainak ellátása is. Elkészítője a folyamatosan létesülő nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek és egyéb természetvédelmi objektumok alapokmányai földtani fejezeteinek. Tevékenyen rész vesz az alapító eljárási munkákban. A Területi Földtani Szolgálatokkal együttműködve, az általa kidolgozott tartalmi követelmények alapján elkészíti a megyei "Földtani Természetvédelmi Helyzetkép"-eket, melyek a regionális geológiai természetvédelem alapvető dokumentumai voltak. Jelentős feladatának tartotta az Országos Alapszelvény Programban való részvételét, melyben több mint 15 évet dolgozott.

Államigazgatási feladatai mellett sem mondott le a tudományos kutatásról. A Keszthelyi-hegység kutatásán és tudományos fokozatának megszerzésén túl továbbra is közreműködött a mélyfúrási alapadatokat tartalmazó kötetetek összeállításában. Úttörő munkát végzett magyarországi környezetföldtani kutatások módszertani és gyakorlati megalapozása területén. Tudományos munkássága eredményeiről több kötet, monográfia illetve cikk tesz tanúságot.

1986-ban a Földtani Intézet igazgatója kikéri a KFH-től és tudományos tanácsadóként megbízza a környezetföldtani kutatások megszervezésével. 1987-ben az újonnan megalakult Környezetföldtani Osztály első vezetője lett. 1992-ben az intézeti nagy változások után az intézet akkori igazgatója a "Magyarország környezetállapotának kutatása" projekt vezetőjévé nevezte ki. Ez volt az utolsó vezetői megbízatása, amit ellátott. 1994-től egy újabb intézeti átszervezést követően tudományos tanácsadóként vett részt a környezetföldtani kutatásokban egészen nyugállományba vonulásáig. Ezen időszak alatt még kidolgozta a projekt közép- és hosszútávú kutatási programját.

Szakmai és tudományos tevékenységét aktív életpályája során több kitüntetéssel ismerték el. Így 1967-ben és 1975-ben a Földtani Kutatás Kiváló Dolgozója,

1976-ban a Bányászat Kiváló Dolgozója, 1982-ben a Munkaérdemrend Bronz-fokozata és 1983-ban az Emberi Környezetért kitüntetésben részesült.

Tapasztalatait, tudományos eredményeit két könyvben, több mint 50 tudományos cikkben és abstractban, nagyszámú kéziratos jelentésben, 36 térképen és 2 térképmagyarázóban publikálta. Tudását az egyetemi oktatás keretében is átadta a fiataloknak. 1979 és 1989 közt meghívott előadóként, illetve speciális kollégiumot vezetve karbonát szedimentológiát és környezetföldtant oktatott. Emellett a TIT tagjaként előadásorozatok tartásával részt vett a tudományos ismeretterjesztésben is.

"Testvére", ahogy ő szólított mindenkit, s amely név ráragadt, igazi közösségi ember volt. Nem tudott úgy részt venni munkahelyének életében, hogy reggel bement, majd munkája végeztével közömbösen hazament, hivatkozva vagy sem sok halaszthatatlan dolgára. Ő élte a közösségi életet, másokkal együtt és másokat is bevonva. Örök időkre emlékezetes marad az az időszak, amikor ő volt a MÁFI fiataljainak vezetője, szervezője.

Tevékenyen részt vett a szakmai társadalmi életet összefogó Magyarhoni Földtani Társulat munkájában, tagként, a Gazdaságföldtani Szakosztály elnökeként, majd a Választmány tagjaként. Emellett egyéb társadalmi feladatokat is ellátott

1997-ben a nyugállományba vonulók búcsúztatásakor még ismertette terveit, melyeket a hivatali kötöttségek alól felszabadultán szeretett volna elvégezni. Sajnos ezekre már nem került, mert nem kerülhetett sor.

KUTI László

Dr. BOHN Péter hazai nyomtatásban megjelent publikációi

1. – Távlati földtani kutatás 1964–1968. – Budapest: Magyar Állami Földtani Intézet.
2. – Központi Földtani Kutatás 1969. – Budapest: Magyar Állami Földtani Intézet.
3. – Magyarország mélyfúrásai alapadatai. 1970–1988. – Budapest: Magyar Állami Földtani Intézet.
4. – Magyarország mélyfúrásai alapadatai. Retrospektív sorozat. 1–7. köt. – Budapest, Magyar Állami Földtani Intézet.
5. – 1962: Római téglák vizsgálata. – *Archaeológiai Értesítő*, 89/2, 250–253.
6. – 1964: Tabáni kelta leletanyag vizsgálata. – *Archaeológiai Értesítő*, 91/2, 243–248.
7. – 1967: A Magyarországon folyó mélyfúrások földtani kutatás központi dokumentációja. – *A Magyar Állami Földtani Intézet évi jelentése az 1965. évről*. – Budapest, 577–580.
8. – 1966: A sümegi kréta korú teknőselet. – *Földtani Közlöny*, 96/1, 111–118.
9. – 1966: Az 1965. évi Távlati Földtani Kutatás eredményei. – *Földtani Kutatás*, 9/2, 7–10.
10. BOHN P., HAVAS M. & LÉNÁRD T. 1967: Fluoreszcenciás vizsgálatok a földtanban. – *Földtani Közlöny*, 96/4, 460–468.
11. – 1971: Tamási I. számú fúrás földtani és vízföldtani eredményei. – *Földtani Kutatás*, 14/1–2, 39–47.
12. BOHN P., & HORN J. 1971: 1969–1970. évi nem feltárásos jellegű földtani kutatások célkitűzései. – *Földtani Kutatás*, 14/1–2, 65–70.
13. BOHN P. & HORN J. 1975: Nem feltárásos jellegű földtani kutatások célkitűzései. – *Földtani Kutatás*, 18/1–2, 5–26.
14. – 1975: A Keszthelyi-hegység regionális gazdaságföldtani potenciálja. – *Földtani Kutatás*, 18/1–2, 9–11.

15. – 1975: A Keszthelyi-hegység komplex vizsgálatának újabb eredményei. – *Földtani Közlöny*, 105/1, 31–57.
16. – 1975: Keszthelyi-hegység geomorfológiai felépítéséből adódó környezetvédelmi feladatok. – *Földrajzi Értesítő*, 24/1, 1–7.
17. – 1978: A geológia szerepe a környezetvédelemben. – *Földtani Kutatás*, 21/3–4, 25–35.
18. BOHN P. & HORN J. 1979: Nem feltárásos jellegű földtani kutatások, (1976–1977). – *Földtani Kutatás*, 22/1–2, 49–62.
19. – 1979: Keszthelyi-hegység regionális földtana. = The regional geology of the Keszthely Mountains. – *Geologica Hungarica. Series Geologica*. Tomus 19. 197 p.
20. – 1980: Környezetföldtani elmélet és gyakorlat. – *Módszertani Közlemények*, 4/1, 229 p.
21. – 1982: Radioaktív és erősen toxikus hulladékok elhelyezésére alkalmas geológiai képződmények megítélésének rendszere. – *Földtani Kutatás*, 25/2, 96–99.
22. BOHN P. et al. 1984: A Magyar Állami Földtani Intézet adattárának országos feladatai. – *Földtani Kutatás*, 27/1, 73–80.
23. – 1988: Oligocén–alsómiocén. In: Magyarázó a Bakony hegység 20 000-es földtani térképsorozatához. Lókút / KNAUER J. [et al.]. – Budapest, Magyar Állami Földtani Intézet, 71–74.
23. BOHN P., & MERZICH P. 1990: Prognosztikus geomorfológiai ipari hulladéklerakók kutatása távérzékeléses módszerekkel. – *Földtani Kutatás*, 33/3, 127–135.
24. – 1992: Környezetföldtani alap- és alkalmazott kutatások a M. Áll. Földtani Intézetben. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1990. évről*. – Budapest, MÁFI, 541–554.
25. – 1996: Magyarország környezeti állapotának földtani vizsgálata. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1992–1993/I. évről*. – Budapest, MÁFI, 9–11.
26. – 1992: Magyarország geológiai környezeti állapota. – *ÖKO*, 3/2, 55–64.
27. – 1993: 15 p. szócikk. In: Környezetvédelmi Lexikon. 1–2. köt. – Budapest, Akadémiai Kiadó.
28. BOHN P. & GYURICZA Gy. 1996: Establishment of the envirogeodat computerised data base on environmental geology in the Geological Institute of Hungary. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1992–1993/II. évről*. – Budapest, MÁFI, 139–144.
29. BOHN P. & GYURICZA Gy. 1997: A részletes, (1:25 000-es) méretarányú környezetföldtani térképezés tartalmi követelményrendszere. – *Földtani Kutatás*, 34/2, 20–22.